

De minister van Onderwijs , Cultuur en Wetenschap
mevrouw M.J.A. van der Hoeven
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

datum: 26 september 2006
uw kenmerk: MLB/FTZ/2006/30.941
uw brief van: 26 juli 2006
ons kenmerk: med-2006.03239/1

onderwerp: advies meerjarenbegroting Publieke Omroep 2007-2011

Geachte mevrouw Van der Hoeven,

Naar aanleiding van uw verzoek van 26 juli 2006 brengt de Raad voor Cultuur hierbij advies uit over de Meerjarenbegroting van de Publieke Omroep. Ditmaal voor de periode 2007-2011. De Raad voor Cultuur reageert zoals gebruikelijk inhoudelijk op het programmabeleid van de Publieke Omroep; de controle op de financiële gegevens laat hij over aan het ministerie van OCW en het Commissariaat voor de Media.

Uit de Meerjarenbegroting komt het beeld naar boven van een Publieke Omroep die inziet dat vernieuwing noodzakelijk is en daadkracht toont. Dat is lovenswaardig. De indruk die na lezing van de Meerjarenbegroting bij de Raad echter ook achterblijft, is dat de Publieke Omroep onvoldoende visie heeft en deze niet vertaalt in een samenhangende strategie. Op basis van deze en andere constatering, zowel in het algemeen als per medium, doet de Raad aan het einde van dit advies een aantal aanbevelingen.

Observaties Meerjarenbegroting 2007-2011

De Meerjarenbegroting 2007-2011 leest meer dan voorheen als een stuk van de Publieke Omroep als geheel, waarin één organisatie spreekt die bereid is krachtige maatregelen te nemen. De Raad constateert dat de Publieke Omroep de grotere mogelijkheden tot centrale regie, die mogelijk werden na een wetswijziging op basis van de aanbevelingen van de Visitatiecommissie Rinnooy Kan, ook daadwerkelijk gebruikt. Gezien de langdurige onrust rond en binnen de Publieke Omroep, acht de Raad hier een compliment op zijn plaats.

De Raad constateert eveneens met instemming dat met de nieuwe netprofielen de ordening van het televisieaanbod vanuit het verzuilde verleden is verlaten. Tegelijkertijd gaat de Raad er van uit dat ook in deze nieuwe ordening de voor ons land kenmerkende pluriformiteit in de programmering behouden blijft.

Visie en strategie

Het valt de Raad op dat in de Meerjarenbegroting 2007-2011 de horizon van de Publieke Omroep op programmatisch niveau vooral bij 2007/2008 ligt, terwijl het financiële perspectief reikt tot 2009.

Het is van belang dat de Publieke Omroep zijn plek bepaalt in een veranderende mediawereld. Convergentie van mediatypen maakt dat media behalve producent ook steeds meer platform worden. Men zoekt bij de inhoud, of content, het meest geschikte mediatype, en soms zijn dat er meerdere tegelijk.

Alle mediaorganisaties zoeken nieuwe rollen, sluiten andere allianties en bewegen zich over traditionele scheidslijnen van functies heen. De Raad acht het dan ook raadzaam dat de Publieke Omroep een omgevingsanalyse maakt waaruit duidelijk blijkt welke positie de Publieke Omroep inneemt en op welke punten hij zijn bestaansrecht en aanvullende waarde ziet. Bij de formulering van nieuw beleid moet de Publieke Omroep uitgaan van eigen kracht, en zich niet – zoals nu het geval lijkt – willekeurig of onwillekeurig laten leiden door de commerciële concurrentie. Tegen deze achtergrond dient de Publieke Omroep een visie te ontwikkelen en een strategie te bepalen waaruit blijkt dat een multimediale ontwikkeling noodzakelijk en (financieel) realiseerbaar is om ook op lange termijn met een gevarieerd programma-aanbod alle groepen van de samenleving te bereiken.

Gelet op de recente beleidsadviezen van de Visitatiecommissie, de WRR en deze Raad¹ en het voortgaande politieke debat treft de Raad in deze Meerjarenbegroting wel een algemene missie en een veelheid aan concrete maatregelen aan, maar mist hij de strategie die deze missie en maatregelen verbindt. In het perspectief van een multimediale strategie acht de Raad het niet van deze tijd dat themakanalen in de Mediawet nog steeds als neventaak worden gezien. Het zou niet nodig moeten zijn dat een moderne publieke multimediaorganisatie moet werken met het steeds meer gedateerde onderscheid tussen hoofd- en neventaken. Een techniekneutrale regelgeving is in deze wenselijk. Op die manier wordt de financiering van de multimediale ontwikkeling, waarin de ontwikkeling van themakanalen een onderdeel is, gewaarborgd.

¹ *Omzien naar de omroep*, rapport van de visitatiecommissie landelijke publieke omroep, 2004; *Focus op functies*, WRR, 2005; *De Publieke omroep voorbij*, Raad voor Cultuur, 2005

Kerntaken en doelstellingen

In zijn advies *De publieke omroep voorbij* uit 2005 over het toekomstig mediabeleid, heeft de Raad eerder een pleidooi gehouden voor een heldere afbakening van de publieke taak in het mediadomein. Van de verschillende functies die media vervullen, ligt er vooral een publieke verantwoordelijkheid voor nieuwsvoorziening en opinievorming, vanwege hun evidente belang voor de samenleving, en voor kunst en cultuur, om vergelijkbare redenen en vanwege hun kwetsbaarheid. De programma's (of content) moeten ijkpunten zijn ten aanzien van betrouwbaarheid, pluriformiteit, toegankelijkheid, kwaliteit en transparantie.

De Publieke Omroep maakt niet duidelijk wat hij tot zijn kerntaken rekent. Zo mist de Raad in de Meerjarenbegroting een heldere visie van de Publieke Omroep op zijn culturele opdracht. Er worden allerlei kwantitatieve doelen gesteld, vooral ten aanzien van drama en speelfilm, maar verder reikende ambities ten aanzien van de versterking van de artistieke kwaliteit en vernieuwing en van de samenwerking met andere partijen in de kunst- en cultuursector worden niet geformuleerd. De culturele opdracht moet voor de publieke omroep geen plicht, maar een passie zijn.

De Raad mist ook een stellingname van de Publieke Omroep als het gaat om amusement. Amusement is, in het licht van de politieke adviezen en debatten van de laatste twee jaar, ongetwijfeld de meest betwiste programmacategorie van de Publieke Omroep. Tegen deze achtergrond had de Raad hier graag meer over gelezen in de Meerjarenbegroting dan de cijfermatige benadering die nu aan te treffen is. De Raad vraagt de Publieke Omroep zich rekenschap te geven wat hij met amusement wil: *Welk* type amusement vindt hij *waarom* belangrijk? De Raad schaart zich met dit verzoek overigens niet achter de voorstanders van afschaffing van verstrooiing bij de publieke omroep, maar acht een betere, inhoudelijke onderbouwing wel gewenst.

De Raad constateert dat de kwaliteitsopvatting diffuus is. De zogenoemde kwaliteitskaart lijkt belangrijk, maar het is onduidelijk hoe die precies wordt ingezet. De Raad juicht het initiatief toe om met behulp van zo'n kaart de doelen van de Meerjarenbegroting naar het programmabeleid te vertalen en zo de afhankelijkheid van bereikscijfers en marktaandelen te verkleinen. Meten is weten, maar de Raad wil echter ook waarschuwen dat een overdaad aan meetinstrumenten kan leiden tot bureaucratische procedures, die het creatieve proces dat programmamaken nu eenmaal is, kunnen verstikken. De Publieke Omroep moet er daarom voor waken dat het gebruik van een kwaliteitskaart niet slechts een invuloefening wordt die de echte discussie over wat nu kwaliteit is in de weg staat.

Een belangrijke doelstelling van de publieke omroep is het realiseren van een groot bereik onder de Nederlandse bevolking. Bij het vaststellen van de nieuwe netprofielen in relatie tot de leefstijlgroepen wordt echter niet duidelijk in welke mate de Publieke Omroep met de gekozen leefstijlprofielen Nederland als geheel weet te bereiken. Dit hoeft overigens niet via de reguliere platforms te gebeuren; als de Publieke Omroep alle distributieplatforms in zijn beleid opneemt kunnen eventuele witte vlekken bij radio en televisie wellicht via andere wegen worden ingevuld. De Raad zou bovendien graag zien dat in toekomstige Meerjarenbegrotingen een duidelijker relatie tussen de zenderprofilering van de radio en het nieuwe programmeermodel bij televisie gelegd wordt, zodat inzichtelijk wordt of, waar en hoe de verschillende doelgroepen door de Publieke Omroep als geheel bediend worden.

De Raad is positief over een diversiteitsbeleid, gericht op een betere afspiegeling van de Nederlandse bevolking naar afkomst en geslacht, bij de Publieke Omroep, maar vindt dat het onderwerp er nu bekaaid vanaf komt, ondanks het feit dat dit één van de belangrijkste thema's is binnen de Publieke Omroep. Allochtonen worden niet voldoende door de Publieke Omroep bereikt, maar deze Meerjarenbegroting volstaat echter met een opsomming van ambities zonder dat duidelijk is wat wanneer gerealiseerd wordt. Het is evenmin duidelijk wat de resultaten zijn van de werkgroep diversiteit die sinds 2005 bezig is.

De Raad vindt het ontbreken van een integrale visie op culturele diversiteit zorgwekkend. Vooral vanwege het verlies in marktaandeel bij deze doelgroep en de politieke en maatschappelijke aandacht en problematiek rond dit thema.

De Publieke Omroep bestemt in zijn Meerjarenbegroting één procent van de begroting voor vernieuwing en ontwikkeling. Het is goed dat de Publieke Omroep voortaan expliciet aandacht besteedt aan innovatie, maar het is evenzeer van belang dat dit met visie wordt ingevuld en niet met bestaande activiteiten als pretests van programma's. De Raad vraagt zich in dit verband ook af of er geoormerkt geld beschikbaar blijft voor multimediale activiteiten en experimenten (zoals Digital Audio Broadcasting).

Bij vernieuwing en ontwikkeling behoort naar de mening van de Raad ook vernieuwing van het personeelsbeleid. Ook in het verlengde van de bevindingen van de Visitatiecommissie kan de Raad zich niet aan de indruk onttrekken dat het ontbreken van voldoende vitaliteit in de Publieke Omroep mede wordt veroorzaakt door het ontbreken van een personeelsbeleid dat instroom van jonge mensen en ideeën moet garanderen. Zeker met het oog op een multimediale toekomst is een vernieuwend personeelsbeleid, zowel op het niveau van de Publieke Omroep als geheel, als op het niveau van de afzonderlijke omroepverenigingen, onontbeerlijk.

Financiën

De Raad heeft er eerder op gewezen dat de Nederlandse bijdrage voor publieke omroep, omgerekend per hoofd van de bevolking, tot de laagste van Europa behoort.² De Raad toont zich daarom gevoelig voor de financiële nood van de Publieke Omroep, zeker nu die zich bereid toont om krachtige maatregelen te nemen. De Publieke Omroep moet dan wel een goed onderbouwde en gerichte versterking en kwaliteitsverbetering van de programmering laten zien. Het 'herstelbudget' uit de Meerjarenbegroting is namelijk nogal summier onderbouwd. In de Meerjarenbegroting wordt bovendien nogal eens gemeld dat meer kan worden gerealiseerd voor minder geld, maar de financiële gegevens zijn onvoldoende transparant om te beoordelen of dit realistisch is. Ondoorzichtig is ook hoe de budgetten gekoppeld zijn aan de verschillende programmagenres en hoe de verhouding tussen de directe en indirecte kosten is. Kortom, de Raad pleit er voor om de financiële positie van de Publieke Omroep te versterken, maar acht deze pleidooien kansrijker naarmate de Publieke Omroep goede plannen presenteert voor programmatische versterking en een transparante Meerjarenbegroting. Omdat de Publieke Omroep te maken heeft met dalende inkomsten via vooral de Ster is het wellicht goed om alvast na te denken over nieuwe of aanvullende vormen van financiering, in relatie tot een nieuwe multimediale strategie. Nieuwe inkomstenbronnen moeten zodanig worden georganiseerd dat de uitgangspunten van de Publieke Omroep niet in gevaar komen, noch mag aanvullende financiering tot concurrentievervalsing met private partijen leiden.³ De Raad is van mening dat vasthouden aan de huidige financieringssystematiek van de Publieke Omroep knellend kan werken op de ontwikkeling van een multimediale strategie.

Behalve algemene observaties wil de Raad ook graag enkele opmerkingen maken over de verschillende platforms en distributiemogelijkheden die voorkomen in de Meerjarenbegroting.

Radio

De radiosituatie wordt door de Publieke Omroep voornamelijk als zorgelijk beschouwd, vanwege toenemende financiële tekorten voor de Publieke Omroep en een radiolandschap waarin zich door concurrentie een gestage afname in het luisterpubliek aftekent. De Raad onderschrijft beide waarnemingen, zeker gezien het feit dat de Publieke Omroep hier nog maar een bereik heeft van ongeveer 45 procent bij een marktaandeel van 31 procent.

² De Publieke Omroep kost iedere Nederlander per jaar 45 euro; in België is dit 56 euro en in de Scandinavische landen, Groot-Brittannië en Duitsland ligt het bedrag tussen de 67 en 103 euro. Cijfers uit 2000: Achter de Schermen, een kwart eeuw lezen, luisteren, kijken en internetten, SCP, 2004.

³ De Raad heeft in zijn advies *De Publieke Omroep voorbij* (2005) gepleit voor een reclamevrije Publieke Omroep.

De Raad wil er echter tevens op wijzen dat voor het ombuigen van die afname in het luisterbereik en de marktaandelen van de Publieke Omroep in de periode tot 2011, een verruiming van budget alleen niet voldoende is.

In de periode tot 2011 zal een duidelijke herijking van de functie van het medium radio moeten plaatsvinden, waarin het een omslag moet maken van alleen ether- en kabel distributie naar andere vormen van distributie, zoals webradio en podcasting. Deze omslag zal in de eerste plaats grote gevolgen hebben voor de vindbaarheid en bereikbaarheid van de publieke radiozenders voor de beoogde doelgroepen. Ten tweede zullen de nieuwe distributievormen ook doorwerken naar het soort inhoud en genres die uitgezonden kunnen worden, en ten slotte zullen multi- en crossmediale formats ook van grote invloed zijn op hoe mensen binnen de gehele mediamix het medium radio zullen waarderen.

De Raad ziet in het voorgenomen beleid voor de komende jaren wel een besef van die nieuwe werkelijkheid, maar mist een duidelijke relatie tussen de missie uit het tussentijds concessiebeleidsplan, de visie die in de Meerjarenbegroting wordt uiteengezet, en een daarbij horende strategie en invulling van de zenders.

Radio 1

Volgens de Raad zijn grote veranderingen nodig bij Radio 1 om de terugval van luisteraars tegen te gaan. De Raad mist een grondige analyse van de redenen van die terugval in luistercijfers vanaf medio 2005 en kan onvoldoende beoordelen of de ingezette koerswijzigingen daarop een afdoend antwoord geven. Daarnaast meent hij dat de voorgestelde toetsmomenten en het aanvullende onderzoek nogal laat worden ingezet. De Raad noemt de huidige situatie dan ook zorgelijk en vraagt zich af in hoeverre de stappen die Radio 1 maakt wellicht leiden tot meer en vaker nieuws, maar niet tot een grotere pluriformiteit daarbinnen.

De Raad wil ook graag wijzen op de mogelijkheid om de kwaliteiten van Radio 1 als autoriteit op het gebied van nieuws breder in te zetten dan alleen op Radio 1, en ook te kijken naar de rol die de nieuwsredacties kunnen spelen op de andere zenders.

Radio 2

De ingezette koers van Radio 2 is helder en goed uitgewerkt. De Raad onderschrijft de mening van de Publieke Omroep dat Radio 2 uniek is in het totale radioaanbod. De acties voor 2007 die in het teken staan van het nog duidelijker formuleren van het profiel, zouden echter wel wat scherper mogen.

Waar in voorgaande jaren de toegevoegde waarde van Radio 2 goed zichtbaar werd in programma's over kleinkunst, cabaret en Nederlandstalige muziek, lijken de acties voor 2007 daar weer van af te wijken, en wordt ingezet op meer 'easy listening' muziekuitzendingen. De Raad zou echter graag zien dat de genoemde toegevoegde waarde van Radio 2 blijft bestaan, door aandacht te besteden aan het Nederlandse of Nederlandstalige cultuurproduct.

3FM en FunX

De Raad wil zijn waardering uitspreken voor de prestaties van 3FM. Na een drastische daling in luistertijdaandeel is de zender weer op de goede weg. Ook de focus op pop/rock is duidelijk, hoewel de Raad wel enige zorg wil uitspreken ten aanzien van de geringe hoeveelheid uitgezonden zogenaamde alternatieve of underground muziek tijdens de prime time-uren.

De combinatie met FunX is geslaagd te noemen. De Raad is daarom van mening dat de samenwerking met FunX structureel ingevuld zou moeten worden, omdat daarmee de publieke taak van het bereiken van een brede groep jongeren gediend is. Daarbij moeten twee kanttekeningen worden gemaakt: door twee groepen jongeren in feite te bedienen met elk een eigen kanaal wordt de culturele vorming van jongeren enigszins beperkt. Allochtone jongeren die naar urban luisteren komen nauwelijks in aanraking met rock die vooral door witte jongeren beluisterd wordt en omgekeerd.

De Raad vraagt zich tevens af wat de 'support' in 'supported by BNN' inhoudt. Is het slechts een stempel, een formaliteit, of is er echt sprake van uitwisseling?

Radio 4 en Concertzender

De keuze om van Radio 4 een zender met louter klassieke muziek te maken en de Concertzender te profileren als een zender voor jazz, wereldmuziek en informatieve programma's over kunst, cultuur wetenschap, acht de Raad logisch. De twee zenders zijn daarmee voldoende onderscheidend en kunnen elkaar deels aanvullen.

Groot zorgpunt is de afname van het aantal concertregistraties. In de gesprekken die de Raad tot nu toe heeft gevoerd met instellingen die in het kader van de Cultuurnota subsidie ontvangen, komt herhaaldelijk naar voren dat de afname voor verschillende muziekgezelschappen betekent dat zij ten eerste minder inkomsten genereren vanwege het wegvallen van die registraties, maar ook dat zij daarmee minder publieksbereik kunnen opbouwen.

747AM/Radio 5

De profilering die de Publieke Omroep heeft gekozen voor 747 AM is volgens de Raad niet erg steekhoudend. Bij Radio 5 is geen heldere ambitie te bespeuren en ontbreekt een duidelijke visie op het doel en de doelgroep van de zender.

Televisie

De Raad complimenteert de Publieke Omroep met de daadkrachtige stappen om de neerwaartse spiraal van de voorbije jaren te doorbreken. Hilversum geeft eindelijk blijk van een sterke regie. De Raad is er zich van bewust dat het verkrijgen van heldere netprofielen tijd nodig heeft. Het is dan ook te vroeg hierover een uitspraak te doen. Het succes van de netprofielen wordt onder andere bepaald door het vermogen van de Publieke Omroep om voldoende nieuwe programma's te ontwikkelen en deze profielen als zodanig naar het publiek te communiceren.

Helaas wordt uit de Meerjarenbegroting onvoldoende duidelijk of er op beide punten voldoende beleid is dan wel voornemens daartoe.

De Raad constateert dat de bereikdoelstellingen als geheel 2 procent lager liggen dan wat de Publieke Omroep volgens de oude systematiek scoorde. De Publieke Omroep baseert dat op de opgedane ervaring van de VRT in een zelfde proces, maar niet duidelijk is gemaakt hoe men verwacht dat deze tendens verder verloopt in de jaren naar 2011. De Raad zou graag hebben gezien dat er in de Meerjarenbegroting per zender een vergezicht tot 2011 werd geschetst.

De Publieke Omroep geeft in de Meerjarenbegroting aan dat het aantal weken zomerprogrammering (meer dan 17 weken) toeneemt en de verhouding nieuw/herhaling verandert ten gunste van herhalingen. De Raad is niet tegen een herhalingsbeleid als zodanig, maar maakt zich er wel zorgen over. Deze zorg wordt met name ingegeven door het ontbreken van een duidelijk beleid. Hierdoor is het lastig te bepalen of het herhaalbeleid tot verschraving van het aanbod leidt of dat het juist bijdraagt aan het beter bereiken van het publiek doordat herhaalde programma's een nieuw publiek bereiken.

Zapp(elin)

De Publieke Omroep geeft aan dat de bezuinigingen de kinderprogrammering extra hard hebben getroffen, doordat tegelijk met de bezuinigingen het aantal uitzenduren is uitgebreid. De Raad betreurt het dat de kinderprogrammering zo weinig prioriteit heeft in het beleid van de Publieke Omroep en mist een duidelijke visie van de omroep op de taak die hij heeft op het terrein van de kinderprogrammering in het algemeen en kinderfilms in het bijzonder.⁴ Daarnaast merkt de Raad op dat de kijkcijfers van [Z@pp\(elin\)](#) aldoor verder dalen. Om dat tij te keren wil de Publieke Omroep het imago van de zender verbeteren. De Raad onderschrijft die noodzaak maar meent dat het ontbreekt aan concrete plannen op dit vlak.

Film, drama en documentaire

De Raad is verheugd dat aan het eerder afgesproken drama- en filmbeleid niet getornd lijkt te worden in deze Meerjarenbegroting. Dergelijk beleid is immers onmisbaar. De Raad gaat er dan ook van uit dat dit beleid wordt gecontinueerd en dat er tevens een meerjarenplanning en een meerjarengarantie aan wordt gekoppeld. Ten aanzien van documentaires kan de Raad moeilijk opmaken wat daarin, in termen van omvang, budget en uitzendtijden het aandeel is van de documentairefilms waarmee Nederland internationaal hoge ogen gooit en waarbij de Publieke Omroep vaak als coproducent optreedt; de indeling in documentairegenres die de Omroep hanteert biedt daarbij geen soelaas. In algemene zin mist de Raad node een duidelijke visie van de Publieke Omroep op zijn rol in deze.

⁴ De Raad heeft dit al eerder uitgewerkt in zijn advies *Kinderfilm. Naar een volwassen kinderfilmbeleid* (april 2005). In haar reactie op het advies (dd. 6 juni 2006), onderstreepte de toenmalige staatssecretaris voor Cultuur en Media de noodzaak van een visie van de Publieke Omroep op vertoning, coproductie en informatievoorziening rond kinderfilms.

Sport

De Raad vindt het bijzonder dat de Publieke Omroep nog altijd een stevige positie heeft in de berichtgeving over sport. Met het kwijtraken van de rechten voor het Nederlandse voetbal heeft de Publieke Omroep zich meer dan in het verleden toegelegd op een bredere benadering in de berichtgeving; meer verschillende sporten krijgen meer aandacht. Gelet op de belangrijke sociale functie van sport, is dit een taak die bij de Publieke Omroep hoort. De Raad betwijfelt echter of deze berichtgeving ook structureel op alle netten zichtbaar moet zijn. Deze twijfel is ook van toepassing op de ontwikkeling van aparte jongerenedities van niet specifiek op jongeren gerichte sportevenementen als de Champions League.

Internet en crossmedia

De Publieke Omroep zegt dat hij bij het verder ontwikkelen van het internet kiest voor een beleid dat gekenmerkt wordt door vernieuwing en experiment. In 2006 is bij de toekenning van internetgelden voor het eerst gewerkt met een speerpuntenbudget. De Raad mist echter het strategische kader van waaruit de speerpunten geselecteerd zijn en de criteria die gehanteerd zijn bij het toekennen van de separate budgetten.

De Raad vindt het teleurstellend dat er voor de komende begrotingsperiode nog geen visie voorligt waarin de Publieke Omroep aangeeft hoe hij themakanalen denkt in te passen in een nog te ontwikkelen multimediebeleid. Wanneer zo'n aangescherpt beleid ontbreekt, dreigt – zoals nu al enigszins zichtbaar is – een wildgroei aan themakanalen die bovendien, gelet op de beperkingen ten aanzien van de financiering, ten koste kan gaan van de financiering van de huidige hoofdtaken. De Raad mist niet alleen een helder beleid. De hoofdstukken in de Meerjarenbegroting over internet, crossmedia en nieuwe media lijken te getuigen van weinig inspiratie. Het internet wordt teruggebracht tot websites waarop programmagerelateerde informatie de hoofdmoot lijkt te zijn. Crossmedia-initiatieven dienen vooral om radio- en televisieprogramma's uit te breiden naar internet en mobiele platforms; zo zijn nieuwe media vooral nieuwe distributiekkanalen voor bestaande radio- en televisieprogramma's. Het valt de Raad op dat de Publieke Omroep niet ingaat op de mogelijke kansen die deze media, of combinaties ervan, kunnen bieden voor een geheel nieuwe aanpak van het produceren en distribueren van content. Bovendien wordt er geen rekening gehouden met jongeren en jong-volwassenen die steeds meer tijd achter de computer doorbrengen.

De organisatie

De Raad leest met instemming dat de herinrichting van de organisatie, in het kader van de multimediale doelstellingen, in 2006 is doorgevoerd. De Raad moet tegelijkertijd echter constateren dat de doelstelling meer crossmediale concepten te ontwikkelen niet is gehaald.

De Publieke Omroep schetst in een grafische weergave op pagina 104 van de Meerjarenbegroting de evolutie van een traditionele omroeporganisatie naar een digitale multimediaorganisatie. In het oude omroepbedrijf stonden de media televisie, radio, internet en de gids los van elkaar. Via stappen wordt er toegewerkt naar een organisatie waarin beeld, geluid, tekst en onderlinge interactie de leidende begrippen zijn. In algemene termen wordt in de begroting aangestipt wat de gevolgen zijn van deze technologische ontwikkeling op de productie en distributie van de 'content' van de Publieke Omroep, maar een schets van de gevolgen van een herpositionering van de organisatie in al zijn facetten (financieel, personeel, etc.) ontbreekt. De Raad vraagt een dergelijke uitwerking alsnog te maken, welke vervolgens ook kan dienen als kader waarbinnen de aanvraag tot een aanvullende begroting nieuwe media van 8,75 miljoen euro beoordeeld kan worden.

Auteursrecht

Voorals vanwege nieuwe media speelt het auteursrecht een steeds grotere rol. Het is terecht dat het in de Meerjarenbegroting wordt genoemd. De Raad heeft met grote zorg gelezen dat op het vlak van de auteursrechtenproblematiek geen voortgang wordt geboekt. In de Meerjarenbegroting komt naar voren dat de regelingen omtrent het verwerven van rechten niet op orde zijn, maar er wordt niet gemeld welke kosten de Publieke Omroep hiervoor bij benadering verwacht te maken. Voor een verdere, versnelde ontwikkeling van het multimediale uitgifconcept is een sluitend akkoord over de auteursrechten een noodzakelijke voorwaarde. De Raad roept dan ook alle betrokkenen op om dit probleem met voorrang aan te pakken.

Samenvatting en aanbevelingen

Tot slot wil de Raad nogmaals benadrukken dat hij begrip heeft voor de complexe positie van de Publieke Omroep. Het is echter geen onwerkbaar positie; van belang is dat de Publieke Omroep een duidelijke visie en strategie op basis van eigen kracht ontwikkelt. Als de Publieke Omroep - in ruil voor een passende financiële beloning - voor ogen heeft en kenbaar maakt wat zijn plaats en taak in de hedendaagse maatschappij zijn, kan hij, met behoud van zijn publieke karakter, ook in het nieuwe multimediale landschap van betekenis blijven.

Samenvattend stelt de Raad:

- De Publieke Omroep spreekt en handelt meer dan voorheen als één geheel en verdient daarvoor complimenten;
- De horizon ligt nog te nabij, de gepresenteerde plannen voor 2007 / 2008 zijn slechts een klein onderdeel van een middellange termijnvisie; deze ontbreekt vooralsnog;
- Voor zover er een (korte termijn-) visie is, wordt die onvoldoende vertaald in een samenhangende strategie en is die te veel een opsomming van activiteiten;
- Ten aanzien van de kerntaken ontbreekt een visie op cultuur en amusement, en zijn er vragen rond bereik, diversiteit en vernieuwing;
- Er moet meer geld komen voor de Publieke Omroep, maar voorwaarde is wel dat dit gebeurt in samenhang met de gevraagde visie en strategie.

Op basis hiervan doet de Raad de volgende aanbevelingen:

- Op grond van de overweging dat de Publieke Omroep de grotere mogelijkheden tot centrale regie ook daadwerkelijk gebruikt, adviseert de Raad om de Publieke Omroep en met name de Raad van Bestuur ook de tijd, de ruimte en de rust te gunnen om verder te werken aan deze eenheid van beleid;
- De Raad steunt de claim van de Publieke Omroep op meer geld, mits deze op korte termijn wordt onderbouwd met een heldere visie en strategie en uitgewerkte plannen, en hij geeft in overweging hiervoor alvast middelen te reserveren;
- Vanwege de huidige technologische ontwikkelingen en de toename van distributiemogelijkheden, adviseert de Raad, teneinde de Publieke Omroep meer ruimte en mogelijkheden te geven om zich te ontplooiën tot een moderne multimediaorganisatie, een meer techniekneutrale wet- en regelgeving.

Hoogachtend,

Els H. Swaab
Voorzitter

Kees Weeda
Algemeen secretaris